Lietas Nr. C30409714
Lietvedības Nr. C4097-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Krigena-Jurkāne

2014.gada 8.jūlijā, rakstveida procesā Abrenes ielā 3, Rīgā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja

2014.gada 9.aprīlī tiesā saņemts /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 19997.gada 29.septembrī /pers. A/, piedzima dēls /pers. C/. Dēla tēvs ir /pers. B/.

/pers. B/ par savu dēlu neinteresējas, nesatiekas un viņa uzturēšanā nepiedalās.

Labprātīgi /pers. B/nav ņēmis vērā manus vairākkārtējos lūgumus par nepieciešamību iesaistīties dēla uzturēšanā, līdz ar to prasītāja ir spiesta vērsties tiesā ar prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu no dēla tēva /pers. B/.

Visus maksājumus, kas saistīti dēla uzturēšanu sedz prasītāja ar saviem finanšu līdzekļiem.

Dēls /pers. C/dzīvo kopā ar prasītāju un mācās /Nosaukums/. Dēlam pieaugot, prasītājai nepieciešams nodrošināt atbilstošu vidi dēla veselībai un attīstībai. Ar patreizējiem finanšu līdzekļiem prasītājai ir stipri ierobežotas iespējas nodrošināt dēlam papildus nodarbības atsevišķos mācību priekšmetos, pulciņu apmeklējumus un izklaides pasākumus.

Dēla slimību gadījumā finanšu līdzekļi nepieciešami medikamentu iegādei. Dēla uzturēšanas izdevumi var būt mainīgi atkarībā no vajadzībām un vecāks, ar kuru bērns ikdienā kopā dzīvo faktiski parasti tērē vairāk nekā otrs vecāks.

Bērnam var rasties papildus izdevumi, kā piemēram, lielāki izdevumi veselības aprūpei, ja rodas saslimšanas, izdevumi izklaides pasākumiem, bērnu jubileju svinībām, draugu dāvanām, skolas ekskursijām, lielāki pirkumi bērnu interešu attīstībai, dzīves vietas uzlabošanai, transporta izdevumi. Izdevumi, lai nodrošinātu bērnam saziņas līdzekļus ar vecākiem un citām personām, proti, telefona iegāde, interneta pieejamība, savukārt izdevumi par mājokļa uzturēšanas pakalpojumiem var būt atšķirīgi ziemas un vasaras mēnešos.

Prasītāja norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Civillikuma 177.p. vairāk paskaidro, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu, garīgā un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam. Tādējādi, uzturēšanas pienākums ietver sevī pienākumu nodrošināt bērnu ar ēdienu, apģērbu, veselības aprūpi, kā arī vecāku pienākumu izglītot un audzināt bērnu. Savukārt Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecākiem ir jānodrošina ne tikai pamatvajadzības pārtika un apģērbs, bet jārūpējas arī par bērna audzināšanu, garīgo attīstību, interešu attīstību un spēju izkopšanu .

Prasītājas izdevumi stipri palielinās, iestājoties rudens- ziemas periodam, kad dēlam ir jāiegādājas sezonai atbilstošs apģērbs un apavi, kā arī palielinās komunālo maksājumu izdevumi, atbilstoši apkures sezonai. Rudens- ziemas periodā prasītājai nepieciešams pastiprināti pievērst uzmanību arī dēla uzturam, lai iespēju robežās izvairītos no rudens- ziemas periodam raksturīgām saslimšanām. Dēlam pieaugot, viņa vajadzības tikai palielināsies un līdz ar to prasītājai ir ļoti nepieciešama dēla tēva iesaistīšanās meitas uzturēšanā.

Prasītāja norāda, ka ANO Konvencijas par bērna tiesībām 3.panta pirmā daļa norāda, ka visās darbībās attiecībā uz bērniem neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātiestādes, kas nodarbojās ar sociālās nodrošināšanas jautājumiem, tiesas, administratīvie vai likumdošanas orgāni, uzmanība pirmām kārtām tiek veltīta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, Civillikuma 179.pantu; ANO Konvencijas par bērna tiesībām 3.panta pirmo daļu, /pers. A/ lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ uzturēšanai EUR 96,00 katru mēnesi no prasības pieteikuma iesniegšanas brīža līdz dēla pilngadībai atbilstoši MK noteikumiem nr. 348 “Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam”.

2014.gada 15.aprīlī /pers. B/ tika nosūtīts maza apmēra prasības pieteikuma noraksts paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 14.maijam. Atbildētājs paskaidrojumus noradītajā termiņā nav sniedzis.

Neskatoties uz to, ka atbildētājam nosūtītais maza apmēra prasības pieteikuma noraksts un tika atsūtīts atpakaļ tiesai ar norādi, ka ierakstītam sūtījumam ir beidzies glabāšanas laiks, tas, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1panta otro daļu, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par

nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.25 panta pirmo

daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, nosūtot

viņiem par to 2014.gada 4.jūnijā paziņojumu.

Pārbaudot civillietas materiālus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Latvijas Republikas Civillikuma 177.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Savukārt bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam) (Civillikuma 177.panta otrā, trešā un ceturtā daļa).

No minētās tiesību normas secināms, ka vecākiem ir pienākums nodrošināt bērniem ēdienu, apģērbu, mājokli, veselības aprūpi, kā arī materiālajām iespējām atbilstošu papildus izglītību un attīstību veicinošas nodarbības.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro un piekto daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Lietas materiālos atrodas 1997.gada 29.septembrī dzimušā /pers. C/ dzimšanas apliecības kopija, no kuras izriet, ka /pers. B/ ir viņa tēvs.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs bērna uzturēšanai līdzekļus nedod. Līdz ar to bērnam ir nepieciešams nodrošināt iespēju saņemt no sava tēva regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes realizācijai.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja ne mazāk kā valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punkts paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665

„Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi'' 2.punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina savam bērnam no septiņu gadu vecuma ir EUR 96 mēnesī.

Ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu'' paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība ir apmierināma un no /pers. B/ par labu /pers. A/, dēla /pers. C/ uzturam, piedzenami līdzekļi EUR 96 mēnesī, sākot no prasības celšanas dienas, tas ir, 2014.gada 9.aprīļa līdz bērna pilngadībai.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Tā kā prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, ceļot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, no tiesas izdevumu samaksas bija atbrīvota, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, kā to paredz Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikto, valsts nodeva, kas piedzenama no atbildētāja par labu valstij, sastāda EUR 172,80.

Savukārt, saskaņā ar lietas materiālos esošo Uzziņu par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem civillietā, minētie izdevumi, tas ir, izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda EUR 4,22, kas arī piedzenami no /pers. B/ par labu valstij.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.1 panta otro daļu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 97., 194., 195.pantu, 203.pantu, 204.1 pantu, 250.25 pantu, 250.27 panta otro daļu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu;

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 96 (deviņdesmit seši euro) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 9.aprīļa līdz bērna pilngadībai;

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 172,80 (viens simts septiņdesmit divi euro 80 centi);

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,22 (četri euro 22 centi).

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, iesniedzot to samaksu apliecinošu dokumentu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /paraksts/ I.Krigena-Jurkāne